

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre 6 kor. — III. Félévre 9 kor. — II. Negyedévre 3 kor. — III. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedenmann-palota, földszint, az udvarban hátul.

TÁVIRATOK.

A képviselőház munka-programmja.

Budapest, április 7. A képviselőház mai és valószínűleg holnapi ülését is a konverzióról szóló törvényjavaslat tárgyalása fogja betölteni. Ellenzéki részről különösen azt kifogásolják, hogy az új címletek 4 százalékosak, holott a legutóbbi összes külföldi állam-kölcsönök mind alul vannak a 4 százalékon; a nagyarányú pénzügyi művelet csak úgy lett volna indokolt, ha az általa elért nyereség arányban állna a mozgósított tőke nagyságával. De követelni fogja az ellenzék azt is, hogy a pénzügyminiszter a szerződés részletéről adjon kellő felvilágosítást. A törvényjavaslat elintézése után, a képviselőház a kereskedelmi tárcza költségvetésének részletes tárgyalását fogja folytatni, — azt hiszik, hogy ez szerdán befejeződik. A pénzügyminiszter előreláthatólag már a legközelebbi ülések egyikén be fogja terjeszteni az új indemnitásról szóló törvényjavaslatot.

Széchenyi basa — saloniki váli.

Budapest, ápril 6. Salonikiból jelentik a „Kel. Ért.”-nek: Az Abbáziában újabban ismét kitört nagyobb forrongások arra indították a portát, hogy a zavargások által legjobban érintett három kerületben új kormányzókat nevezzen ki, mert a régiék gúnygúnyok bizonyultak a forrongás elnyomására. A kinevezett új kormányzók (válik) között Széchenyi Hasan basa nevével is találkozunk, kit a porta a három kerület körül is a legfontosabbra, a saloniki vilajet élére állított. Széchenyi Hasan basa (Ödön gróf) a szultán legbizalmasabb emberei közé tartozik és eddig is nagy méltóságot töltött be Konstantinápolyban, hol tudvalevőleg tábornoki ranggal, tüzoltó főparancsnok volt. A budapesti tüzoltóság mintájára ő szervezte Konstantinápolyban a katonai tüzoltó ezredet.

Az albán zavargások.

Budapest, április 7. A trieszti „Piccolo” jelenti Konstantinápolyból: A török kormány az albániai zavargásokra való tekintettel 170 redif zászlóalj mozgósítását rendelte el, a váliknak pedig szigorúan meghagyta, hogy az esetleges zavargások elnyomásánál csakis rendes katonaságot vegyenek igénybe, minthogy az önkéntes csapatok fegyelmetlensége a lakosság részéről sok panaszra ad okot.

Merénylet Loubet ellen.

Budapest, április 7. Párisból jelentik, hogy mikor Loubet köztársasági elnök ma visszaérkezett sa pályaudvarnál kocsira szállt, egy ember ugrott hozzá, kinél töltött revolver volt. Igazságot kérek! kiáltotta az elnöknek. A rendőrök rávetették magukat s elvették tőle a revolvert. Berítették a legközelebbi rendőrállomásra, a hol kitünt, hogy egy üldözési mániában szenvedő hivatalnok.

A magyar jogászegylet ülése.

Budapest, április 7. A Magyar Jogászegylet ülésén Balás Elemér dr. kir. alügyész tartott előadást a feltételes elítélésről, melyben a külföldutazás egyik jelenségét látja. Nézete indokolásában a magyar népjellemre, a magyar paraszt eszejárására, gondolkodásmódjára, a hazai kulturális, jogi, közigazgatási és közgazdasági viszonyokra terelte a figyelmet. Ezen az alapon azt mutatta ki, hogy az új intézmény a népben csak a büntetlenül való bűnözés gondolatát fogja feléberszteni, ami aztán csak a kriminalitás épen nem óhajtott növekedését fogja maga után vonni. A főváros gonosztevő-világa pedig romlottságánál fogva csak új tápot fog nyerni vele a bűncselekmények még nagyobb számban való elkövetésére. Előadó rámutatott arra, hogy a rövid büntetések ijesztő nagy számát nálunk oly különleges okok idézik elő, melyeken a feltételes elítélés behozása változtatni nem fog s ezzel kapcsolatban a szabadságvesztés-büntetések jogának a közigazgatási hatóságok kezéből való kivételét, az egy hónapon aluli büntetések eltörlését, ezek helyett az első kis bűnnel szemben a pénzbüntetés, ellenben a visszaesőkkel szemben a mentül hosszabb és szigorubb szabadságvesztésbüntetések alkalmazását sürgeti. — Az előadáshoz Visontai Soma dr. országgyűlési képviselő tartalmas hosszabb beszédben szólott hozzá, amelyben melegen védte a feltételes elítélést.

Hirlaptudósító rablánczokban.

Budapest, ápril 7. Konstantinápolyból jelentik: Mayer N.-t, a „Berl. Tagblatt” konstantinápolyi levelezőjét tegnap rablánczokban a bolgár határra kísérték és Törökország területéről örökre kiutasították. E szigorú eljárásnak az az oka, hogy Mayer a minap azt a valótlan hírt táviratozta Berlinbe lapjának, hogy a török trónörökös megmérgezték. Ez az álhír azután a „Berl. Tagblatt” nyomán az egész európai sajtót bejárta.

A nemzetközi vívóverseny.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápril 6.

Fölötte impozáns és a maga nemében páratlan szép verseny folyt le tegnap délután a Bika szálloda disztermében. Benedek Sándor, debreczeni ismert jeles vívómester rendezett egy nemzetközi vívóakadémiát, a sportok legkiválóbb faját, a vivás művészetét mutatva be, az ország legkitünőbb vívómesterei és amateur vívói révén.

Mintegy tizenöt vívómester és amateur érkezett Debreczenbe, részint a fővárosból, részint a vidék nagyvárosaiból, hogy az akadémián részt vegyenek és hogy bemutassák a debreczeni közönségnek a vívósport óriási fölényét egy aethetikai, mint sport szempontból a többi sportnemek fölött.

A Bika szálloda nagytermében szép számú előkelő közönség jelent meg, bár csodálkozva láttuk, hogy nem mutatkozott akkora érdeklődés a verseny iránt, mint az megérdemelte volna. Feltétlen dicséret illeti meg Sz. Benedek Sándor debreczeni vívómestert azért a fáradságot és költséget nem kimélt munkáért, amit a verseny sikere érdekében kifejtett. A vívóakadémia lefolyásáról szóló tudósításunk a következő:

A vívó-akadémiát délután pontban három órakor kezdték meg. A versenyen a következő mesterek és amateurok vettek részt: Toricelli Angelo, Prucher Baltazár, Orbán Sándor, Berty László főhadnagy vívómesterek, ez utóbbi a Ludavika akadémia tanára, Budapest; Haupt Arnold Pöhl-müller Ede főhadnagy és Hallóssy Ödön Bécsujhely; Benedek Gyula és Zambach Oszkár tüzérhadnagy Miskolcraól. A debreczeniek közül részt vettek: Sz. Benedek Sándor vívómester, Ujfalussy Gábor huszár-főhadnagy amateur Békéssy Béla huszár-főhadnagy, Lipcsey Márton huszárhadnagy, Kölcsey Akos joghallgató. Toricelli mester három tanítványa a fővárosi vívó-klubból, Haberfeld Marczel dr., Spazz Gyula és Berty László vettek még részt a versenyben és elmondhatjuk, hogy becsületére váltak egy a mestereknek, mint a vívó-klubnak, melynek képviselőitében jelentek meg. A párok mérkőzései a következő sorrendben folytak le: Toricelli mérkőzött Haupt Arnolddal, Berty főhadnaggyal és Hallóssy Ödönnel a bécsujhelyi vívó iskola segédtanárával. Haupt a bécsujhelyi katonai vívó iskola tanára mérkőzött Halossi, Ujfalussy és Berty főhadnaggyal, az előbbivel déggennel mérkőzött Haupt. A vivásnak ez az erős fizikumot igénylő neme most hódít nagyobb tért. Lipcsey hadnagy Zaubachal és Spazzal mérkőzött. Benedek Gyula Ujfalussy főhadnaggyal; Lipcsey hadnaggyal és Spazzal mérkőzött. Benedek Sándor Békéssy Béla főhadnaggyal és Haberfeld dr.-ral vívott. Hallossi főhadnagy Ujfalussy és Berti főhadnaggyal vívott. Zaubach hadnagy Kölcseyvel és Ujfalussy főhadnaggyal. Orbán vívómester Békéssyvel és Prucherral.

A versenyzők közül valamennyi kiváló

Neuländer férfi-szabó Budapestről
Debreczen, Biedenmann-palota.

francia és angol szövetei a tavaszi- és nyári idényre megérk eztek, melynek szives megtekintésére tisztelettel meghivja a t. közönséget.

képzettségű, jeles vívó és egyik a másikat szárnyalja túl közügyességben és a vívás fortélyait a legmesszebb menő produkciókkal juttatták érvényre. Különösen Haupt bécsujhelyi vívómestert kell kiemelnünk, akinek nagy rész jutott a közönség tapsaiból.

Az igazi diadal azonban Toricelli Angelóé, aki a vívóklub mestere és Berty László főhadnagyé, a Ludovika kitűnő tanáré, Haupt Arnold bécsujhelyi katonai vívó-iskola tanáré, akik szédületes biztonsággal bánnak a karddal, elragadtatva és viharos tapsolva lelkesítették a közönséget.

A versenyen Kaffka Ignác ezredes, a 4. honvéd lovas dandár parancsnoka volt az akadémia elnöke, a bírói tisztet pedig Lukács István huszár főhadnagy töltötte be nagy szakavatottsággal. Lukács főhadnagy e tisztsége folytán nem vehetett részt a versenyen és ez valóban hiágossá tette anynyiban a dolgot, amennyiben Lukács főhadnagy egyike a hadsereg legjelesebb vívóinak.

A verseny délután öt órakor ért véget és ezzel egy kitűnően sikerült vívóverseny emlékével távozott a közönség a tegnap délutáni sikerült verseny azt hisszük, buzditásul fog szolgálni a közönség körében a vívó-sport felkarolását illetőleg, így legalább több alkalma lenne a közönségnek a tegnapihoz hasonló élvezetben részesülhetni.

A Casinó közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápril 7.

Debreczen társadalmi életének központja, a Casinó tegnap tartotta meg tisztújító közgyűlését. Az új életet, nagy lendületet nyert Casinó nagyterme teljesen megtelt tagokkal.

A közgyűlésnek légkiemelkedőbb mozzanata volt az a lelkesedés, amelylyel egyhangulag, viharos éljenzések között határozatba hozták, hogy Kosuth Lajos életnagyságu arcképét megfestetik és hazafias ünnepség keretében leleplezik.

A gyűlés lefolyásáról különben az alábbiakban számol be lapunk tudósítója:

A Casinó közgyűlést kevéssel délelőtt tíz óra után nyitott meg Szunyogh Sándor elnök. Üdvözölte a Casinó szép számmal egybegyűlt tagjait, akik buzgóssággal igyekeztek azon, hogy a Casinó az utóbbi időben olyan rohamosan fejlődjék. Számok igazolják a kiváló eredményt. Kéri is a tagokat, hogy a Casinó fejlődése iránt való buzgóságukat a jövőben is megtartsák a tagok. Aztán a közgyűlést megnyitottanak nyilváníttotta s a jegyzőkönyv hitelesítésére Lestyán Adorján és Rickl Antal tagokat kérte fel.

Ezután Csóka Sámuel titkár olvasta fel az évi jelentést, amelyből kiemeljük a következő adatokat:

Tekintetes Közgyűlés! Az alapszabályok 30-ik §-ában foglalt kötelezettségünkhöz képest az elmúlt 1901 évről szóló jelentésünket tisztelettel a következőkben terjesztjük elő: I. Pénztári forgalom: Kiadás: 17750 k. 38 fl. Bevétel: 17199 k. 76 fl. II. Pénztári vagyon: Pénztár: 1450 k. 07 f. Debr. Első Takpénzt. könyvön: 26436 k. 62 f. Értékpapír: 335 k. 58 f. Összesen: 28222 k. 27 f. Az egyet felügyelete alatt álló Kazinczy alapítvány állása, amely alapítvány kamataiból a casinó által évenként kifizűtött pályakérdésekre a főiskolai ifjúság által írott pályaműnek nyertesei jutalmaztatnak, következő: Előrehozat 1900-ról: 7798 k. 41 f. Kamat 1901-ről: 350 k. 80 f. Összesen: 8149 k. 21 f. pályadíjra

fizettünk 153 k. s így az alap állása: 7996 k. 21 f. Boka Károly alap: Előrehozat 1900-ról: 226 k. 75 f. Kamat 1901-ről: 10 k. 29 f. s így az alap állása: 237 k. 04 f. Ez az alap a Boka Károly emlékére emelt sírkö költségeiből maradt fent s egy zenedei alapítványra tőkésítettik.

Már az 1901-ik évben a rendes tagoknál 40, a rendkívülieknél 5 el volt több tagunk, mint az 1900-ik évben s a katonatiszti tagoknál 48 volt a szaporodás, s amennyiben már az 1902 ik év januárjáig is több mint 50 rendes és rendkívüli tag vétetett fel a folyó évre, remélhetőleg együletünk még inkább központjává lesz társadalmi életünknek s a maga elé tűzött céljait mindinkább erősödő anyagai javával is nagyobb s nagyobb erkölcsi diadalra juttatja.

A könyvtár gyarapítására és fenntartására a 1901-ik évben 228 kor. 07 fillér kiadás tétetett, hirdapokra pedig 1371 kor. 60 fillér fizettetett ki.

Az 1902-ik évre készített előirányzatunkat 19190 korona kiadás és 19260 kor. bevétellel tisztelettel bemutatjuk s különösen kiemeljük, hogy ez évben 1000—1000 koronát vettünk fel könyvtárunk rendbehozatalára s kiegészítésére s új rendezések beszerzésére.

Nagy megnyugvással tekinthetünk elmúlt évi munkásságunkra, mert választmányunk s tisztviselői karunk buzgalommal és odaadással karolván fel együletünk érdekét s ügyeit, — sikerült egyleti helyiségünket a modern kor követelményeinek megfelelőleg otthonossá s barátságossá tennünk, sikerült együletünk régi látogatottságát visszaszereznünk s tagjainknak mindazon szórakozást megadnunk, melyet tőlünk joggal s méltán elvárhatnak s reméljük, hogy az egyleti élet felpezsdülésével anyagi javaink is gyarapodást nyernek s ez által az egylet céljainak keresztülvitele lehetségessé válik.

Tudomásvétel s utólagos jóváhagyás végett tisztelettel bejelentjük, hogy együletünk fáradhatatlan tevékenységű s buzgó gazdáját, gróf Csáky Adorján urat az 1901. évi november hó 27 ik napján tartott választmányi ülésünkön 136. számú határozatunkkal a casinói élet fellendítése érdekében kifejtett s elismerésre méltó buzgóságáért, kizárólag saját személyére a „tiszteletbeli igazgatói” címmel tiszteltük meg s ruháztuk fel.

Bejelentjük, hogy gróf Csáky Adorján igazgató ur a Casinó részére mintegy 750 korona értékű butort és felszerelési tárgyat volt szives ajándékozni s kérjük a tek. közgyűlést, hogy ezen önzetlen áldozatkészségét elfogadni s érte jegyzőkönyvi köszönetet szavazni méltóztassék.

Az elmúlt 1901. évi októberben tartottuk első Casinó estélyünket s Sylvester estélyén rendeztük a másodikát szép számú közönség jelenlétében, hol tagjaink kellemesen szórakozva, szép emlékekkel távoztak estélyünkről.

A Casinó vendéglőse Hauer Bertalan ural az 1901. évi október 1-től 1904. október 1-ig terjedő 3 évre szerződést kötöttünk a buffet fentartására s ez alkalommal ő évi 400 korona világítási, megtérítési általányt ajánlott fel egyleti pénztárunk javára, melyet a választmány kifejezetten e célra el is fogadott.

A jelentést tudomásul vették, a felmentvényt megadták s a jövő évi költség-előirányzatot elfogadták.

Ezután került sor a gróf Csáky Adorján indítványára, hogy a Casinó Kosuth Lajos nagy hazánkfianak életnagyságu arcképét megfestesse, amelyet egyhangulag, viharos éljenzések között fogadtak el.

Ezután Szunyogh Sándor elnök szavazatszedő bizottságot jelölt ki. Rásó Gyula elnöklete alatt Rickl Antal és Berger Jenő

tagokból. Majd megköszönte a bizalmat s a tisztikar nevében lemondott.

Rásó Gyula mint korelnök foglalta el az elnöki széket.

— Tisztelt közgyűlés! — ugymond — le sem ülök. Tudom, hogy a közgyűlés bizalma az elnöki tisztségre nézve újbol Szunyogh Sándorban összpontosul.

— Ugy van! Éljen! Éljen Szunyogh Sándor.

Zugtak percekig a tagok.

— Miután csakugyan Szunyogh Sándor, még pedig egyhangu lelkesedéssel jelölte ki a bizalom — mondá Rásó Gyula — az elnöki méltóságra, őt a kaszinó megválasztott elnökének jelentem ki.

Szunyogh Sándort, mikor az elnöki széket elfoglalta, lelkesen megéljeneztek. Azután egyhangu lelkesedéssel alelnöknek Weszprémi Zoltánt, titkárnak Csóka Sámuel, pénztárnoknak Lovász Jánost, igazgatónak Csáky Adorján grófot, ügyésznek dr. Tüdős Jánost, számvevőnek Kövy Lajost, számvizsgálóknak Beke Lászlót és Ács Nagy Károlyt megválasztották.

Tisztelettel kérjük a tek. közgyűlést, hogy ezen jelentésünket tudomásul venni s az 1901 évi számadásokat, a felülvizsgálóra kiküldött számvizsgáló urak jelentése alapján, Lovász János egyleti pénztárnok urat, az 1901 évi számadásokra vonatkozó további felelősség alól felmenti s az itt bemutatott 1902 évi költség-előirányzatot kiadási és bevételi tételével együtt megállapítani és elfogadni, továbbá az alapszabályok 33 §-ának 9. pontja alapján a tisztviselőket 3 évre a 10 pont alapján, két számvizsgálót 1 évre s végül az alapszabályok 34 §-a alapján 12 választmányi tagot 3-évre megválasztani méltóztassék.

Végül a választmányból kilépő tagok helyére beválasztatták: Boozkó Sámuel, Tolnay üzletvezető, Feischbein Ignác, Karap Mór, Katz Lihály, Dr. Kemény Mór, Rásó Gyula, Sárvary Lőrincz, Puky Gyula, Szalay József, Széll Farkas, Váczy János. A közgyűlés lelkes hangulatban az elnök élettelésével ért véget.

ÜJONSÁGOK.

* **Debreczen város folyószámla hitele.** Debreczen város folyószámla hitele ma szóba kerül a városi közgyűlésen. A folyószámla meghosszabbítás a városnál azonban — azt hisszük — hogy a legcélszerűbben volna elintézhető, ha a tanács a felügyelő bizottság meghallgatásával fővárosi bankoktól venné fel. Precedens áll előttünk, a mely illetékes körökben is méltó a figyelemre. Nagyvárad városa négy százalékra kapott a Magyar általános hitelbanktól folyószámla hitelt s nem is betáblázással, egyszerűen csak közgyűlési határozatra. Talán célirányos volna a példa követése.

* **A presbyteri gyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap délelőtt tartotta meg a husvét vasárnapján megkezdett és félbenmaradt tárgysorozat tárgyalását. A gyűlésen aránylag kevesen vettek részt, de mivel másodszeri összehívás volt, a gyűlés határozatképességére ez nem volt befolyással. A gyűlést fél 11 órakor nyitotta meg Simonffy Imre kir. tan., főgondnok, az egyháztanács elnöke. A püspököt Kiss Albert lelkes helyettesítette. A városi tanács végzéssel hivta fel az egyházat, hogy az ispotályi templom tulajdonjogát telekkönyvileg rendezze. Ezzel Kovács József egyházi ügyész bizta meg a presbyter-

rium. A tanítók törzkönyvének elkészítéséről és a vele kapcsolatos intézkedések megtételéről tett jelentést az iskolaszék. Tíz iskolai tanító fizetése vár rendezésre és ennek legjobb eszköze a törzkönyv, melyet a bizottság nem csekély fáradság árán készített el. A jelentést általánosságban elfogdták, majd a részletes tárgyalásra került a sor. Mekovicska Gusztávné betegeskedése miatt nyugdíjaztatását és hátralevő fizetéspótlékát kéri az egyháztól. Kiss Albert referálása alapján a presbyterium a kérelmet kedvezően intézi el és elhatározta, hogy a megüresedett tanítói állásra pályázatot hirdet. — Tóth Teréz tanítónő részére korpótlékot kér megállapítani az iskolaszék. Abból kifolyólag hosszabb vita fejlődött Ferenczy Gyula dr. és Kiss Albert között. Ferenczy Gyula dr. azt javasolta, hogy adassék meg Tóth Teréznek az öt évi korpótlék, mert a rendes évi 2 hónapos szünet is az öt évbe számítható. Benedek János dr. szintén ilyen értelemben nyilatkozik, mire a gyűlés 13 szóval 10 ellen nem teljesíti a kérelmet, hanem egy esztendő levon a korpótlék kitalálásának idejéből. Ezután az iskolaszék végzése következtek, Katona Julia tanítónő, Ökrös István tanító fizetési pótléka, továbbá Csúrka István tanító személyi pótlék iránti kérvénye tárgyában. Valamennyit kedvezőleg intézték el. A gazdasági és egyéb bizottságok jelentéseit intézte el ezután a gyűlés. Ezek közül a Csapó-kerti lakosok kérvénye volt a legérdekesebb. Tudvalevőleg állandó istentisztelet iránt nyújtottak be kérvényt a presbyteriumhoz. Az ügyet azonban még nem intézte el a presbyterium, hanem a jövő gyűlés napirendére tüzte ki. A gyűlés fél egy órakor ért véget.

*** Véres harc az utozán.** Nagy riadalmat okozott tegnap este hat szoboszlói napszamos. Egymás nyakát átölelve, a széles járdát elfoglalva, haladtak végig a Szent-Anna-utcán. Szabadon lévő kezükkel hadonászva hangosan daloltak, közbe-közbe éktelen kurjongatásba törtek ki. — A Szent-Anna-utca 38. számú ház előtt az egyik visszamaradt, mert a kapu mélyében észrevette régi haragosát, Szilágyi Imre kocist. Botját megsuhintva, minden szó nélkül fejen vágta Szilágyit, a kit menten elborított a vér. Az ütéstől pillanatra megtánderodott Szilágyi megtámadójára rohant, átölelte derakát s a földre terítette. Ez volt a veszte, mert a többiek látva sarokba szorított pajtasukat, segélyére siettek és furkós botjaikkal félholtra verték a szerencsétlen kocist. A nagy lármára előkerültek a rendőrök s megkezdődött a hajsza. A támadók végig a Szt.-Anna-utcán, keresztül a Piaczón az Arany János-utca felé vették menekülő utjakat, nyomukban a rendőrök és egy nagy tömeg, mely folyton kiabálta: „Fődják meg!” „Meg kell fogni!” és „Elébe!” szavakat. — Izgalmas üldözés volt, fásztó mindkét félre. Hármat még a Szent-Anna-utcán sikerült elfogni, akik kifáradva megállottak üldözőik előtt. Egy a Miklós-utca felé elmenekült, kettő az Arany János-utczába futott be; a tömeg ezeket követte. Az egyik a 6-dik számú ház nyitott kapuján bemenekült, a hol elfogták, a másíknak ez alatt sikerült egéruat venni. A rendőrség azonban az elfogottak révén ezek neveit is megtudta

és így büntetés elől nem fognak menekülni. A véresre vert Szilágyi Imrét azonnal orvosi kezelés alá vették, állapota súlyos, de nem veszélyes. És mindennek elejét vehette volna a rendőrség, mert nem történik semmi, ha a város utcáin bitang módra duhajkodó bandát előbb le fűlelik. Egymást átölelve, kurjongatva, dalolva, majd kiabálva a rendőrség bűnügyi osztálya előtt vonult fel tegnap este a gárda, leutasítva minden járó-kelőt az utról s káromkodva hozzá cifrákat. Visszatasító és boszantó, hogy a rendőrség a vasárnap tisztességére ilyen duhajkodást eltűr s csak akkor lép közbe, amikor már vér folyik.

*** Tolvaj pinczér.** Tegnap este táviratban értesítették Tokajból a bűnügyi osztályt, hogy egy Csukás János nevű pinczér egy arany óra ellopása után megszökött. A menekülő tolvaj utját állítólag Debreczen felé vette. A rendőrség intézkedett a tolvaj pinczér illő fogadtatására.

*** Mig a gazda odajár.** A tegnapi szép tavaszi verőfényes nap sokakat kicsalt a szabad levegőre. Özv. Goldbergné is azok közé tartozott s egész délután boldogan sétálgatott a korzón. Már esteledett, mikor a hazamenésre gondolt. Ezt a szolid élvezetet azonban drágán fizette meg, mert távollétében egy Ökrös Sándor nevű lakója mindenéből kifosztotta lakását. A tolvaj elvitte az összes ágyneműjét, ruháját és a szekrényéből mintegy 20 korona készpénzt. A kifosztott özvegy asszony a rendőrségnél panaszt emelt a tolvaj ellen.

*** A kőművesek gyűlése.** Egész sereg munkanélküli kőműves igen nagy számban gyűlt egybe tegnap délelőtt a Margit fürdő mögötti telepen. Közgyűlést tartottak, hogy megvitassák a munkanélküliség okait, és hogy miképpen lehetne rajta segíteni. Mindez nagyon szép dolog, csupán az a szomorú hogy bizon hiába való minden gyűlésezés, mert az általános kereskedelmi és ipari pangás ellen nem lehet szóbeszéddel küzdeni, valamint a vihar ellen nem küzdhet emberi hang. Talán tulharsogja a vihart, de elvész benne. A gyűlés egybehívója Kozák István kőműves, miután nyugodtságra intette az egybegyűlteket, megválasztották az elnököt Szendrey István, jegyzőt pedig Buray Lajos személyében, ezután Nánási Lajos hosszabb beszédben fejtegette a munkanélküliség okait. Az általános munkanélküliségnek — ugymond, a technikai fejlődés az oka, de a kőműves iparnál ez nem áll fenn, mert hisz az építésnél a kéziipar a fő és nem a technika. Utána Kozák István beszélt még, mire a gyűlés a kora délutáni órákban a legnagyobb rendben véget ért.

*** Megbokrosodott lovak.** Izgalmas jelenet játszódott le ma reggel Szent Anna-utcán. Három b.-ujvárosi szekér vad futással fordult be a szűk utcára és rémületes vágatással rohantak végig hol a gyalogjárón, hol pedig a szekérunon. A megbokrosodott lovak elől az emberek a kapuk alá igyekeztek menekülni, míg mások nyomon követve a szekeret a lovakat igyekeztek megfékezni. Az első szekér egyik kereke kiesett, a tengely eltört, a lovak a kut körül állottak meg. A második a kőműves állványoktól megijjedve visszaakart

fordulni, szekérrudja és oldalfala eltört. A legrosszabbul a harmadik járt. Ennek egy 16 éves kocsisa a lóról leesett, a szekér fején ment keresztül, a nyergeslő megbotlott elesett és a szekér alá került. Borzasztó látvány volt a gazdátlanul vágató lovak a szekér alatt fájdalmasan nyerítő lóval. Ezt a szekeret a bűnügyi osztály előtt tudták megfékezni. A kocsis fején több súlyos sérülést szenvedett, a nyergeslőnek hátsó lábai eltörték. A szekerek tulajdonosa Varga János b.-ujvárosi gazdálkodó.

*** Árokából a dutyiba.** Nem igen bírja Keeskés János napszamos az italt, az az oka annak, hogy néhány pohár bor már elszédíti. Vasárnap a kellelőnél többet talált inni önkívületi állapotba esett. Magasem tudja, hogy a Dobozi temető árkába került. Itt bukkantak rá a czirkáló rendőrök s a magával tehetetlen embert hordágyon vitették be a bűnügyi osztályhoz, a hol mámorát a puha fővény helyett kemény fapadon háborítatlanul kialudhatja.

*** Gyanus árus.** Gyanus alakot tartóztattak le tegnap Klein Záli személyében. A Szent-Anna-utcán járt házról házra s két arany gyűrűt potom áron kínált megvételre. A szokatlan házalásra figyelmessé tették a poszton álló rendőrt, a ki igazolásra szólította fel Klein Zálit. Zavaros feleletei csak megerősítették az ellene irányuló gyanút a rendőrből, és letartóztatta. Hogy a gyűrű miképp került hozzá, azt majd a vizsgálat fogja kideríteni.

SZÍNHÁZ.

Kurucz Feja Dávid.

(Fényes Samu történelmi színműve, először előadták Debreczenben 1902 április 6-án)

A mi szenvedésünk, a mi vér és könnyülésünk, ennek a kis magyar nemzetnek borús története megkapja a szívet akkor is, ha a historikus vagy krónikairó száraz tolla eleveníti meg előttünk a tragédiákat. Hiszen a mi történelmünk láncolata azoknak a vérrel írott hőskölteményeknek, a melyeknek strófái a halálhörgés közzé szorított magyar szabadságról zengenek fennszárnyaló, örökszép himnuszokat, De elementáris erővel hatnak a lelkeinkre ezek a történetek a száz és ezer léleknek utolsó sóhajtásával megpecsételt igazságok akkor, ha azt egy-egy magasba járó lélek, a színpadról mondja el mindnyájunk gyönyörűségére.

Fényes Samu — a Kurucz Feja Dávid szerzője azt cselekszi.

Kiszakítja a magyar nemzet történetének legszomorubb könyvtől, vértől, hazafi sóhajtól megszentelt lapjait, és az ezen lapokra feljegyzett emberekkel mondatja el — mit szenvedett — mit türt a magyar abban a tragikus időben, a mikor Thököli Imre fejedelem kezéből kiesett a háromszínű zászló világgá futott a labanov-erő kurucz sereg, s Caraffa hóhérjai kezdtek működni — temetőt csinálni a megkínzott Magyarországból. Azok az alakok, akik egy línoktól vergődő ország egy árva nemzet mélységes bánatait mondják el mélységes keserűséggel — ott szerepelnek a XVII-ik századbeli Magyarország történetében, s a Kassa várost védelmező nagyszívű polgárok — csodálatos lelkű asszonyok — szívre, lélekre megegyeznek azokkal, a kik ezrével bátran mentek a bitó alá, de utolsó hörgésük — folytatta volt bár el azt Caraffa vagy más — a magyar szabadság dicsőítése volt.

Thököli Imre utolsó katonáinak egyik volt Fényes Samu Kurucz Feja Dávidja. Mikor már lehuny a kuruczok erős ragyogásu — de rövid életű csillaga — megvédi Kassa városát — ezzel együtt a hitet az osztrák pallos és járom ellen. Hejh, de nem sokáig. Az erős férő,

aki egymaga szembe száll száz meg száz lázadással — alkudni akaróval megtörik az asszonyi aszfalt, ravaszság, csábítás erején, Tábori Örszi ördögi ereje — hiába inti a lantos Gábor — egy pillanatra elveszi esztét, s ezzel az ellenesség kezébe adja Kassa városát. Megtudja ugyan, hogy a gyűlöletes némbor, a nemzet felelőse csak ámitotta, e miatt erős lélekkel rá is sütteti a gyalázat bélyegét.

De a hős férfi már ekkor elbukott alak. Városra ellenkőzre kerül, anyját, aki megrendülve fordul el tőle, és feleségét, a ki hűségese asszonyi szerelemmel veszi körül, Caraffa kezébe juttatja. Ő maga is ott húzza a lánczot az operjesi börtönbe, s majd hűséges bajtársával lakó kezére jut. Azt még megéri, hogy Tábori Örszét szeme előtt szurja le egy megébolyodott alak — s felesége, anyja kiszabulnak a börtönből, de mind az a miért küzdött, nemes lánggal égött — első sorban a magyar szabadság, Caraffák rongyává lett.

Ezt mondja el négy felvonáson keresztül Fényes Samu. Erős szenvedély, lángoló gyűlölet, forrongó, eget ostromló honszerelem teszik színessé, változatossá darabjának erős drámai tárgyát. Nem számít színpadi hatásra, de legkisebb dikciójával is hat. Egyik másik alakjának megrajzolásához talán szó fér. Néme-lyikben több a poézis mint az igazság, a másik pedig bizonytalan kanturjai miatt vegyes érzelmeket kelt fel a nézőben — de mindenkit megkap az az erő az a nemes hatalom, melynek birtokában a szerző tisztán viszi át a darabon magasztos intencióját. Nagy, intenzív sikert aratott a darab Debreczenben is. Felvonások után valóságos vihara zudult fel a tapsoknak, a mely a drámairónak, a magyar-szívi, magyar lelkű szerzőnek szült.

A szereplőkről sok jót mondtunk. Kurucz Feja Dávidot Komjáthy játszotta teljes sikerrel. Tábori Örsze nagy — nehéz szerepe pedig Komjáthyénak hozott hatalmas sikert. A vértengerben gázoló, ördögi lelkű asszony erős indulattól viharzó vad lelkét — izzó szenvedélyt mestéri módon tolmácsolta. Büszkén tekinthet vissza, nagy értékes megérdemelt sikerére. Gábor lantos színes szívtáncos — ragyogó lelkét, meleg szívét Odry Árpád tolmácsolta. Oszatlan nagy sikere volt. A színpadon volt minden idege, lázasan, szenvedéjesen — a hol kellett költői erővel játszott. Berlányi Vandával (Böske) való jelenései bájosak voltak. A kis Berlányi Vanda is nagyot nőtt a szemünkben. Láttuk hogy van szíve, még pedig nemes szíve, a mely utat talál a közönséghez. Teljes elismeréssel szólunk Faragó Ödönről. Vérteli színész — őstalentum. Esze Tamása megrázó hatással volt a publikumra. Nyílt színen tomboló taps követte rövid dikcióját. A rendezés is az ő érdeme. Székely Gy. Aliz nagyon szépen játszott, csak több erőt öntsön hálás szerepébe. Bájos volt nem valami nagy szerepében Tóth Ilonka. Elismerés illeti Barthát, s rajta kívül az egész személyzetet. (s. b.)

Az órangyal.

— Regény. —

Írta: **Thas Gyula.**

(Folyt.)

Anyja és leánya ilyen boldog örömeik között készülték a kínáló kedves mulatására. Jolán azonban időközben arra is szakitott magának néhány órát, hogy a Bogáti kastély irattárában kutasson egy olyan írás után, amelyre a nagyszónynak lenne szüksége. Édes anyjának mitsem szólott a család perről, legkevésbé arról, hogy miadent tud. Az időt még nem látta elkerülni. Azt szeretete volna, hogy előbb megismerje az írást. Ő maga megvolt győződve arról, hogy ha a perben valami igazságtalanság történt abban, az ő jó anyja

nem lehet hibás. Tiszta szívével azonban első perctől kezdve Lánzy Kálmánra gyanakodott s a gyűlölet iránta is azért ébredt fel benne olyan gyorsan.

Az írás után azonban F. B. kutatott. Nem lelte meg, egyelőre tehát megelégedett volna azzal, ha édes anyját rábírhatta a nagyszónyékhoz vajó közeledésre, ha ezzel a békülés első lépése megtörténhetnék. Két nappal a mulatság előtt szová is tette ezt jó anyja előtt.

— Kedves mamuskám — ugymond, — te nemes szívi, engedékeny lelkű asszony vagy. Milyen szép lenne, ha most — hiszen itt van hozzá a kínálkozó alkalom — ennek újabb bizonyítékát adná.

— Mivel gyermekem?

— Azzal, hogy baráti jobbot nyujtanád Bogátiéknak.

— Hová gondolsz?

— Anyuskám édes, végtére is ők a te, a mi rokonaink. Miért élünk viszálykodásban? Őket szereti az egész község. Ha látnák, hogy te még a per után is kebledre öleled őket, csak téged magasztalna, becsülne mindenki. Azt mondanák, hogy nemes szívi asszony vagy, aki nyertél, győztél ugyan, de azután kebledre öleled a gyöngébbet, a vesztest, elleneidet.

— Jolán! Micsoda lelkesedéssel beszélsz te. Miért véded úgy őket.

— Megtanultam szeretni a gyöngébbet; tisztelni és magamhoz emelni az elhagyottakat.

— De őket!...

— Anyuskám, egy jogcimmal több. Ők rokonaink...

— Idegenekkel szívesebben megtenném.

— Anyuskám, értem tedd meg.

— Te tudod édes leányom, hogy minden érted teszek, te érted élek, a te boldogságod, örömid az én egyetlen életcélom. De gyermekem ez az egy kívánságod olyan amelyet még neked sem teljesíthetek. Ezzel mindent mondtam.

— De ők megmentették a mi életünket.

— Hálás leszek érte más módon. Gondom lesz rá, hogy kárpótoljam, hogy boldoggá tegyem őket.

— Folyt. köv. —

Apró hirdetések.

3 pár egészségét kötött férfi-harisnya 79 kr. 3 pár szintartó fekete kötött női-harisnya 75 kr., kötött gyermek harisnyák igen jutányos árban beszerezhető **MÁRTON GYULA** üzletében, Debreczen, Bika-szálloda mellett.

A Szécsényi-utcza folytatását képező aléban a jobb oldali harmadik kert (Szécsényi-kert 45. sz.) igen díszes parkkal, fenyőerdővel és csemege szőlővel ellátva három szobát, két verendát és mellékhelyiségeket tartalmazó díszes nyaralóval együtt kiadó vagy eladó. Értekezhetni lehet Csapó-utcza 10. sz. alatt, az emeleten lakó tulajdonosnővel.

Kiadó emeleti lakás, mely áll 6 szoba, elő- és fürdő-szobával több mellék helyiség, jó vízi vezetékek és gázbevezetve azonnal kiadó. Széchenyi-utcza 42.

Jókai-utcza 20. sz. négy szobás utcai lakosztály kiadó, hozzá tartozókkal együtt.

Egy jó családból való fiú tanulóknak felvétetik Mezőy Gyula női-divat üzletében Piacz-utcza 42.

A debreczeni 2248., 6425. és 6654. számú te-lekkönyvekben írt és összesen mintegy 2700 □ öl területű vénkert szőlő és gyümölcsös két pajtával, kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni lehet **DR. MEGYERI PÁL** ügyvéd irodájában, Széchenyi-utca 35. szám.

Megérkeztek

a legszebb tavaszi ujdonságok
női divatszövetekben
Bluz selymekben, Tennis, Chiné és De laene szövetekben, nap-ernyőkben

Szabó Lajos fiai cégnél,
Debreczen, Rózsater.

A legbiztosabb és évek hosszú sora óta legjobban bevált

gazdasági magvak,

konyhakerti magvak,

direkt erfurti virágmagvak

Kontsek Géza

előbb **GASZNER KÁROLY**

magkereskedésében. Kossuth-u. 7. kaphatók. Nagyfogyasztóknak és viszontelárusítóknak jelentékeny kedvezmény.

Nagyképes árjegyzék ingyen.

Paczelt János

mag- és virágkereskedése

= KOSSUTH-UTCA, VÁROSHÁZ-ÉPÜLET. =

Konyhakerti és gazdasági magvak, állandó készlete elő csokrok, koszorúk, virágok, szobai dísznövény, és makart-csokrok.

Két éves magos törzsű rózsák drb. 1.— kor.

Gömb akácziák erősek „ 120 „

Labdarózsa gyekérből nemes „ 1— „

100 Árvaszka erős bokrok „ 2— „

100 gyengébb Árvaszka palánt „ 120 „

100 Nefelejts bokor „ 10— „

Kerti Szegfű erős bokrok „ 0-08 „

100 drb. Buxus két éves „ 5— „

100 „ „ erősebb „ 8— „

3 éves Szomorú rózsafák „ 3— „

Remontant Szegfű dugvány

gyökerei „ 0-10 „

Margit Szegfű erős palánt 100 „ 4 kor.

Minden kifogástalan minőségű!

Elsőrendű sima

szőlővesszők

kaphatók **KARDOS LASZLÓ** telepéről

értesítés az üzletben.

Fehér erdélyi (bakar) 1000 darab 4 kor.

Olasz rizling „ „ 4 „

Fehérbassai csemege „ „ 6 „

Piros „ „ 6 „

Fehér „ fontenobleau „ „ 8 „

Muskotály Alexandria „ „ 16 „

„ „ Hamburg „ „ 16 „

Passatuti 1000 drb. „ „ 16 „